

[Axel Kristensen.]

forelægge på et rimeligere tidspunkt, var en ansøgning om bevilling til ansættelse af det fornødne personale til projektering af de tre baner og til udgifterne til selve projekteringen og herunder en foreløbig godkendelse af den midlertidige indføring af Køgebugtbanen. Hvad koster i øvrigt denne midlertidige indføring? End ikke så meget får man at vide. Når ministeren derefter havde projekter og overslag over udgifterne, endvidere en tidsplan for arbejderne og en rentabilitetsberegning, ville tidspunktet være inde til at komme med de nødvendige lovforslag.

Man kan ikke frigøre sig fra den tanke, at årsagen til det valgte tidspunkt og til fremkomsten af dette forslag i det hele taget er den, at vi står over for et valg, og at regeringen ikke med tomme hænder tør gå ud til vælgerne i de omhandlede områder, hvor befolkningen med rette føler sig brøstholden over, at der stadig ikke er realiteter, der kan være tilfredsstillende for den. Det er ikke fremmede for folkestyrets anseelse, at man handler således, for sandheden er jo den, at dette lovforslag ikke giver befolkningen i de omhandlede områder realiteter, ikke giver virkelige oplysninger om, hvornår de forbedrede trafikforhold vil være til stede.

Jeg skal derefter sige lidt om tunnelbanerne. Emnet er behandlet i lovforslagets §§ 3 og 4. I § 3, stk. 1, fastsættes, at ministeren for offentlige arbejder nedsætter et udvalg til udarbejdelse af et skitseprojekt, jeg gentager: et skitseprojekt til anlæg af tunnelbaner — man har altså end ikke et skitseprojekt i dag — for elektriske tog i Københavns og Frederiksberg kommuner. Og i § 5 fastsættes, at staten indtil videre bærer udgifterne hertil ved årlige bevillinger. Der siges intet om, hvad en sådan projektering vil koste. Derimod er det oplyst, at man i 1959 anslog udgifterne til de påtænkte tunnelbaner, udbygningen af S-banenettet, inklusive de netop omtalte tre baner, og en udbygning af det eksisterende gadenet i tilknytning hertil til at ville koste ca. 1,5 milliard kr., altså lige så meget som en Store-Bæltsbro.

Det er klart, at tiden er inde til, at det afklares, hvorledes Storkøbenhavns trafik skal ordnes, og hertil hører vel en skitse-

projektering af de omhandlede tunnelbaner, så man må formentlig acceptere, at en sådan skitseprojektering foretages. Hvorledes det skal være muligt, inden denne skitseprojektering er udført, at drøfte, hvorledes finansieringen skal foretages, forstår jeg ikke helt, og hele formuleringen af denne del af forslaget forekommer mig uklar. Det forekommer mig også ubehageligt, at et udvalg, hvori der er folketingsmedlemmer, skal udarbejde forslag til udgifternes fordeling.

Et sådant forslag bør udarbejdes på basis af skitseprojektet, et dertil knyttet overslag over anlægsudgifter og rentabilitet og udarbejdes på ministerens ansvar alene. Det eneste, ministeren med rimelighed nu kan anmode om, er en bevilling til udarbejdelse af et skitseprojekt og udarbejdelse af prognoser, der viser, at disse tunnelbaner er den rigtige løsning på trafikproblemet, samt udarbejdelse af overslag over anlægsudgifter og driftsøkonomi. Der må nødvendigvis hengå år og dag, før dette kan foreligge til drøftelse, og man kan næppe drøfte fordelingen af udgifterne, før man ved noget som helst om denne økonomi. Intet hindrer jo i øvrigt ministeren i at påbegynde sådanne forhandlinger, når han mener der er et grundlag at forhandle på.

Tilbage står da, at det kan være nødvendigt at få beføjelser til at standse påtænkte anlæg, der kan komme i vejen for banerne. Vi kan jo drøfte i et udvalg, hvordan det klares, men man må være klar over, at vi må forlange, at noget så langsigtet som disse baneanlæg ikke på urimelig måde må belaste den enkelte borger og krænke hans ejendomsret.

Ved drøftelsen af lovforslaget om planlægning af Køge Bugt-området vil jeg sige lidt om byplanlægningen; den vil også have betydning for hele dette forhold.

Vi tilsiger vor medvirken til en løsning af disse problemer, men ikke efter de linjer, det foreliggende lovforslag angiver.

Gottschalek-Hansen: Da det foreliggende lovforslag er det første, der er til behandling af det lovkompleks, som den høje regering fremsatte her i tinget i forrige uge, må det være mig tilladt til indledning at fremsætte nogle principielle bemærkninger.

Det har vakt stor undren viden om, at